

[Starcke.]

Restriktionsordning, naar der er stor Arbejdsløshed, og man opretholder den, naar der er lille Arbejdsløshed, man opretholder den, naar der er mange Varer i Landet, og man opretholder den, naar der er faa Varer i Landet. Den Ventetid, hvormed Handelen og Erhvervslivet sinkes, alt hvad der spildes paa Rejser til og fra, alt hvad der skal holdes af større Kontorpersonale alene til at skrive Ansøgninger, Attester, Dokumenter og Papirer, alt hvad der gaar tabt derved, at Handelen ikke er i Stand til at acceptere Varetilbud, før Varerne er forsvundet eller skal aftages til en helt anden Pris — alt dette er noget, som koster ganske uhyre meget.

Man er grebet af en Luksusangst i Danmark. I Forhold til Stenalderens Kulturtrin er det meget faa Ting, som ikke er Luksus. Lad alle dem, der nu sidder inde i Kontorer og administrerer, for at vi ikke skal kunne faa Luksus, komme ud i Erhvervslivet og producere den, saa bliver der nok til alle, og i Erhvervslivet er der i Øjeblikket Plads nok. I Ly af alle Restriktioner og Afspærringer vokser Trusteer, Karteller og Prisaftaler. Siden vi fik Prisloven, da der kun eksisterede ganske faa Prisaftaler — saa vidt jeg ved 25—30 Stykker —, er Antallet af Prisaftaler nu mere end tidoblet.

Der er dem, som stadig tror paa den gunstige Handelsbalance, Merkantilismens Spøgelse. Man ser det i Englandsoverenskomsten. Nu, paa en Tid hvor der overalt er Trang til Levnedsmidler, lægges Priserne dør i vor Disfavør. Hvad vil der saa ske senere? Danmark ønsker ikke at drive Forretning paa andres Nød og Sult, men vi ønsker at føre en Realitetspolitik, og Realiteterne er for Danmark Varer og Produktionsmidler, Spørgsmaalet om Arbejdsplads, om at faa Arbejdet i Gang og lukket op for Importen og Eksporten. Men vi maa ikke glemme, at det er Importen, som er det primære; det er i Importen, Danmarks Realinteresse ligger, fordi vor Interesse ligger i at faa de Varer, vi mangler. Og Importen efterspørger Eksport. Vi ser det i Dag, hvor England strammer Kreditten og efterspørger Betaling netop gennem Varer og erklærer sig villig til at modtage f. Eks. Oksekød og Industriprodukter, som det ikke tidligere har været villigt til at aftage.

Det er rigtigt, at Meningen baade med Produktion og Import er Forbrug. Alle Mennesker er Forbrugere, og Spørgsmaalet om det daglige Brød er et meget vigtigt Spørgsmaal, men Mennesket er, i Modsætning til alle andre levende Skabninger, i Stand til at tænke paa nogenlunde lang

Sigt og vise Selvbeherskelse, og det er det, der foregaar, naar man sparer noget op og investerer det i et Produktionsapparat, for at man i Fremtiden kan være i Stand til at producere endnu større Forbrugsgoder. Den kendte amerikanske Sociolog, Professor Nixon Carver ved Harvard University, hævder, at den Nation, der producerer for at æde, for at drikke og nyde, risikerer at gaa til Grunde, fordi hverken en Nations eller et Menneskes Værdifuldhed kan maales ved dets Evne til sanselig Nydelse, til æstetisk Nydelse eller religiøs Nydelse. Hele denne Livsindstilling, som producerer for at æde, kalder Nixon Carver for Svinetrugets Religion. Han hævder, at det Folk, som har den Livsindstilling, at man forbruger for at kunne skabe, som bygger sin Livsindstilling paa Arbejdets Filosofi, paa Arbejdets Religion, i det lange Løb vil sejre over det første.

Derfor er det rigtigt, naar det siges til det danske Folk: Spænd Livremmen ind og smøg Ærmerne op! Men jeg synes, det vil være rigtigt at sige: Lad os selv gøre det! For det er ikke heldigt at spænde Livremmen ind paa andre; man kommer let til at spænde den forkert, saa man kvæler dem, eller de faar indre Skader — eller de taber Bukserne. Arbejdets Religion trives ikke sammen med Tvangsarbejdets Religion. Arbejdsglæden og Friheden, som er noget ganske overordentlig betydningsfuldt i Produktionsprocessen; ødelægger man gennem den nuværende Skatte- og Restriktionspolitik. Surheden i den danske Befolkning skyldes ikke, at der er Mangel paa Varer, men at der er en hemmet Virkelyst, og at Erhvervslivet har Restriktionerne og Skattevæsenet famlende om sin Strube.

Den planløse Form for Økonomi, som man kalder Planøkonomi, undergraver og umyndiggør, fordummer og udygtiggør en Befolkning. Det er kun Frihed, som giver Energi og Vaagenhed, og vi tror, det kun er den enkelte, som kan drive Planøkonomi; fordi kun han kan vurdere fornuftigt og under eget Ansvar.

Lad os lære af de danske Kvinder, af de danske Husmødre. De tænker altid i Varer. De tænker: Hvor mange Varer kan jeg faa til Hjemmet for de Penge, jeg giver ud? Mændene kommer let ind i den modsatte Indstilling. De kommer let til at tænke: Hvordan kan jeg tjene Penge? Men det er Kvinderne, der er Realister, og det er Mændene, der er Formalister.

Se paa hele den Del af vor Handelsstand, de unge Handelsmænd, som vi nu er i Færd med at ødelægge en hel Generation af,